

SNG NOVA GORICA - Premiera znamenite Albeejeve drame *Kdo se boji Virginie Woolf?*

Travmatični odnosi v odtujeni družbi

NOVA GORICA – Edward Albee in *Kdo se boji Virginie Woolf?* je že uza-
veščen umetniški binom. Trikratni Pul-
tizerjev nagradjenec je s svojo dramo za-
slovel v planetarnem merilu in z njo po-
stavil enega od temeljev sodobne svetovne
dramatike. Nič čudnega, da se z dramo
preizkušajo igralci in režiserji in da je
leta 1966 dobila tudi filmsko upodobitev
z igralcema Richardom Burtonom in
Elisabeth Taylor, le štiri leta po krstni iz-
vedbi na Broadwayu. Tudi za slovenske
odre je hvaležna oblikovalna snov, na-
zadnje sem dramo gledal v postavitvi
Gledališča Koper (2014) z igralci Alešem
Valičem, Mojco Partlič, Tjašo Hrovat in
Rokom Matkom.

Novogoriška uprizoritev v prevodu
Zdravka Duše (premiera je bila v petek,
14. maja, s prisotnostjo gledalcev) ni
mogla iz temeljnih premis oziroma vse-
binskih ostrih, je pa sad prizadevanja
igralcev, ki prevzemajo nase vso težo
predstave, od režije do dramaturgije in
celo vizualne podobe. Za kaj gre? Prvič:
naslov nima neposredne zveze z Virginio
Woolf, je najbrž le parafraza spevne pe-
smice *Who's Afraid of the big bad Wolf?*
(*Kdo se boji hudobnega volka?*), ki jo kot
nevrotičen refren ponavlja Marta, le da
je namesto volka v petju Virginia. Z
globljo analizo pa takoj uvidimo, da je
metafora z volkom velika pošast, ki pre-
biva v nas samih. Gre za strah pred
nečim ali nekom, ki komaj čaka, da nas
raztrga in kaznuje, če se ne bi več držali
pravil, ki jih postavlja družba. Drugič:
vsakič, ko se soočimo s smrtjo, se moramo
domisliti česa novega, moramo lagati,
nanovo graditi in obnoviti porušeno
strukturo življenja. Smrt namreč lahko

Andrej Zalesjak, Helena Peršuh, Radoš Bolčina in Lucija Harum **SNG NG/DAMIR IPAVEC**

premaga moč z inventivnostjo. In tretjič:
za boljše razumevanje še kratka vsebina,
ki sledi v novem odstavku.

Marta in George sta par srednjih
let. George povabi na obisk Nicka z
ženo Honey. Veliko pijejo, alkoholni
hlapi prežemajo vse štiri in začenja se
nekakšna resničnostna igra ali igra z
resnico, ki do golote razgali vse, tako ži-
vljenje v paru kot posamezne eksistence.
Gostitelja sta prežeta s hudobijo, eden
drugega uničujeta, Marta očita Georgeu,
da je faliran zgodovinar, ki je družbeno
uspešen le zahvaljujoč se njenemu očetu,
George ji vrača, da je razvajen otrok, še
ni zrasla in ne služi ničemu. Oba pa se
v tandemu norčujeta iz mladega para, ki

tudi ima precej problemov, Nick (ki je
na začetku akademske kariere in povz-
petnik) se mora na primer vseskozi
ukvarjati s Honeyinimi histerijami. Kruta
igra, ki mladi par prisili v beg, ker počasi
spoznava sebe in lastno medsebojno
razdaljo in pa realno bolečo ost življenja
Georgea in Marte. V njunem življenju je
namreč vseskozi prisoten sin, sad njunih
frustracij in imaginacije, sin, ki ga nikoli
ni bilo. George ga pred Nickom in
Honey ubije. Ubije privid, ki je par držal
v skupnem. Gostitelja ostaneta sama.
Morda pa je to le začetek novega ravno-
težja med njima, ker je konec lažnih in
zavajajočih iluzij. Zato bi lahko bil naslov
drame, ki bi natančno prevedel vse psi-

hološke vsebinske lise: *Kdo se boji soo-
čanja z resničnostjo?*

Režija Radoša Bolčina je postavljala
v ospredje Albeejevo dialoško spretnost
in duhovito kontrapunktirala bolešno
vzdušje, ki se razpotegne čez oder in pre-
rašča v pravcato vojskovanje. Emocionalna
napetost predstave je vseskozi na višku in
popusti le v zaključnih prizorih, ko se
tudi protagonista George in Marta raz-
pustita v svojo človeško razbolelo pora-
ženo intimo. Sijajna igra Radoša Bolčina
v vlogi netalesiranega zgodovinarja in
Helene Peršuh v vlogi njegove razvajene
in alkoholu predane žene, je zagotavljala
interpretativno tenzijo. Igralca nista iz-
gubila smisla za mero in se nista zatekala
k odvečnim baročnostim, ostajala sta
vseskozi verodostojna, celo realistična
glasnika globokega nelagodja, ki v sodobni
družbi načinja odnose, kar je posledica
na eni strani povprečnosti, na drugi pa
prevelike ambicije. Oboje, povprečje in
neutemeljena ambicija, sta v sodobnem
socialnem tkivu še kako prisotna! Njima
nasproti sta bila Nick in Honey v inter-
pretativnem naporu Andreja Zalesjaka
in Lucije Harum. Harumova je upodobila
histerično mladenko, naivno dekle, ki ne
razume, kaj se dogaja okrog nje, Zalesjak
pa je bil brezhibno prepričljiv v svoji
cinični preračunljivosti, do celotnega do-
gajanja in travm ostalih je ohranjal hladno
distanco, v glasovni modulaciji in gibih
kontroliran, v dejanjih odločen.

Končno smo lahko sedli v dvorano.
Živ stik z odrom je vse nekaj drugega kot
gledanje predstave preko računalniškega
zaslona. Tudi zaradi tega je bila uprizo-
ritev *Kdo se boji Virginie Woolf?* dogodek.

Marij Čuk